

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТАДЖИКСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШИРИНШО
ШОХТЕМУР (РЕСПУБЛІКА ТАДЖИКИСТАН)
ФЕДЕРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ (АВСТРІЯ)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

26 жовтня 2023 року

Біла Церква
2023

УДК 378:63:001:636.09(06)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Мірзоєв Т. К., канд. с.-г. наук.

Аріас Р., д-р філософії, доцент.

Гассемі Нейжад Ж., д-р філософії, доцент.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 26 жовтня 2023 р. м. Білоцерківський НАУ 109 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

втручання. Дещо іншою була ситуація у другій дослідній групі, в якій одужало 60 % сук з піометрою, а решті провели оваріогістероектомію. Серед тварин контрольної групи одужала одна (20 %), а решті (80 %) провели оперативне лікування.

Таблиця. **Ефективність методів лікування піометри у сук**

Групи тварин	Кількість тварин у групах						
	n	Відсоток тварин що одужали		Відсоток тварин що загинули		Відсоток тварин яким після консервативного лікування проводили оваріогістероектомію	
		n	%	n	%	n	%
Перша дослідна група	5	4	80	0	-	1	20
Друга дослідна група	5	3	60	0	-	2	40
Контрольна група	5	1	20	0	-	4	80

Отже, застосування сукам з піометрою препарату Алізін забезпечує одужання 80 % хворих тварин, що на 40 % більше порівняно із препаратом Естрофан та на 80 % порівняно із окситоцином.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Selected aspects of endometritis – pyometra complex in dogs – current troubles and treatment perspectives / E. Porowska et al. Medical Journal of Cell Biology. 2018. Vol. 6 (3). P. 108–113.
2. Feldman T.C. The cystic endometrial hyperplasia pyometra complex and infertility in female dogs: in Text-book of Veterinary internal Medicine. Saunders Co, 2000. P. 1549–1565.
3. Antonov A.L., Atanasov A.S., Fasulkov I.R. Influence of some factors on the incidence of pyometra in the bitch. Bulgarian Journal of Veterinary Medicine. 2015. Vol. 18 (4). P. 367–372.
4. Cloprostenol treatment of feline open–cervix pyometra / M.C. Garci et al. J. Feline Med. Surg. 2014. Vol. 16 (2). P. 177–179.

УДК 636.7.09:618.63:619

ОРДІН Ю.М., канд. вет. наук, доцент

ІВАСЕНКО Б.П., канд. вет. наук, доцент

ЄРОШЕНКО О.В., канд. вет. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

yuriu.ordin@gmail.com; voris.ivasenko@gmail.com; sacha.yerochtnko@gmail.com

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕЯКИХ МЕТОДІВ ГАЛЬМУВАННЯ ЛАКТАЦІЇ У СУК ЗА ВІДСУТНОСТІ ПРИПЛОДУ

Ефективними засобами гальмування лактації у сук за відсутності приплоду, які уповільнюють та призупиняють синтез пролактину, що сприяє скороченню періоду до повного завершення лактації та профілактику розвитку патології в пакетах молочної залози є застосування препаратів бромкрептину і налоксону.

Ключові слова: гальмування лактації, завершення лактації, пакети молочної залози, бромкрептин, налоксон, суки.

ORDIN Yu.M., candidate of veterinary sciences

IVASENKO B.P., candidate of veterinary sciences

EROSHENKO O.V., candidate of veterinary sciences

Bila Tserkva National Agrarian University

THE EFFICIENCY OF SOME METHODS OF INHIBITING LACTATION IN BITCHES IN THE ABSENCE OF AN OWN

Bromocriptine and naloxone are effective means of inhibiting lactation in bitches in the absence of offspring, which slow down and suspend the synthesis of prolactin, which contributes to shortening the period until the complete completion of lactation and prevents the development of pathology in the mammary glands.

Key words: inhibition of lactation, completion of lactation, mammary gland packs, bromocriptine, naloxone, bitches.

Організація і проведення контролю за відтворною функцією собак за численних даних літератури [1–3] вимагає великих зусиль, вагомих витрат часу та матеріальних ресурсів на проведення лікувально-профілактичних заходів пов'язаних з регулюванням розмноження, попередженням акушерських і гінекологічних недуг та функціональних розладів ендокринних залоз і патологій молочної залози.

Метою роботи було дослідження розповсюдження акушерських і гінекологічних хвороб та визначення ефективності застосування різних методів гальмування лактації у сук у випадку відсутності приплоду.

Розглядаючи дані журналів реєстрації хворих тварин приватної ветеринарної лікарні м. Біла Церква „Прайд” за 2020 – 2022 роки з'ясували, що акушерські та гінекологічні захворювання сук склали 14,6 % та 16,3 % відповідно, від загальної кількості хвороб собак.

Всього за три попередні роки зареєстровано 147 випадків захворювання сук акушерськими і гінекологічними хворобами. Серед акушерських хвороб сук найбільш поширеними були: патології: післяродового періоду – 35,1 %; родів – 22,7 %; вагітності – 8,8 %. У 21 суки діагностували несправжню вагітність, у 33 тварин були патологічні роди, з яких 23 виконували хірургічне втручання – кесарів розтин. У 17 сук виявили гострі прояви ознак гострого післяродового метриту та субінволюції матки.

Гінекологічні хвороби діагностували у 24,3 %, а хвороби в пакетах молочної залози у 9,7 % обстежених сук.

З метою попередження або ж гальмування лактації у тварин на прийом до фахівців приватної лікарні ветеринарної медицини поступило 36 сук (19,8 % від їх загальної кількості, що тут обслуговувалися).

Основними причинами необхідності гальмування лактації (за відсутності приплоду) у сук були: псевдо вагітність – 54,6 %; аборти – 9,5 %; народження мертвих плодів та виродків – 18,2 %; загибель новонароджених – 12,4 %; поїдання приплоду – 6,3 %.

З метою установа діагнозу на псевдовагітність у сук застосовували клінічні методи дослідження та ультрасонографії. Відсутність ембріонів чи плодів у матці за проведення ультрасонографії на 30 – 60-й дні після еструсу вказують на позитивний діагностичний наслідок.

Установлено, що несправжня вагітність відносно поширена акушерська аномалія, яка проявляється у сук через 4 – 12 тижнів після прояву потенційного лібідю. Симптомами псевдовагітності, за відсутності плодів у матці, є збільшення розміру черева, накопичення в матці слизу, каламутні матково- вагінальні виділення з піхви, розвиток і набухання молочних пакетів і сосків, лактація, облаштування гнізда, агресія та непоко́ра.

За багатьма даними літератури [4–6] головною причиною цієї патології у сук є підвищення концентрації пролактину в крові, який разом із іншими лютеотропними гормонами підтримує функціонування жовтих тіл і забезпечує стабільне виділення прогестерону.

У 12,3 % сук після несправжньої вагітності розвиваються патології матки, а у 17,2 % – молочної залози.

У собак, яким, за різних ситуацій, застосовувалися гормональні препарати патологія матки та пакетів молочної залози відмічалася у 21,6 % та 17,8 % випадків відповідно.

У фізіологічно-здорових тварин наведені показники не перевищували межу у 5,7 %.

За виконання наукового експерименту визначили ефективність гальмування лактації у сук (за відсутності приплоду) різними препаратами: налоксон, 20 % камфорна олива і бромкрептин.

Із 10 сук першої дослідної групи, яким застосовували налоксон в дозі 0,01 мг на кілограм маси один раз на добу всередину, лактація припинилася у чотирьох тварин на 4 – 5 добу, у шести – на 6 – 10 добу. Патологія в пакетах молочної залози не реєструвалися.

У другій дослідній групі де було 10 тварин, яким шкіру молочної залози щоденно змазували 20 % камфорною оливою та 1мл її вводили підшкірно, одноразово, лактація припинилася у трьох (30,0 %) сук на 4 – 5 добу, у шести (60,0 %) – на 6 – 10 добу, у однієї (10,0 %) – на 14 добу. Сук з патологічними ускладненнями не констатували.

П'яти сукам третьої дослідної групи застосовували бромкрептин в дозі 0,001 мг на тварину всередину 2 рази на добу. У трьох (60,0 %) сук цієї групи лактація завершилася на 4 – 5 добу, а в двох (40,0) – на 6 – 8 добу. Хвороб молочної залози не відзначали.

З п'яти сук контрольної групи (яким препаратів не застосовували) у двох (48,0 %) – лактація завершилася на 6 – 10 добу, у трьох (60,0 %) – на 11 – 15 добу. У однієї тварини цієї групи викрили мастит.

Таким чином, ефективним засобом гальмування лактації у сук, за відсутності приплоду, є застосування препаратів бромкрептину і налоксону, які гальмують та призупиняють синтез пролактину, що сприяє скороченню періоду до повного завершення лактації та профілактує розвиток патології в пакетах молочної залози.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Jewgenow K., Dehnhard M., Hildebrandt B., Goritz F. Контрацепція для контролю популяції екзотичних м'ясоїдних. Журнал Теріогенологія. 2005. Р. 1525–1529.
2. Willmott M.P., Colhoun E.M., Bolton A.E. Придушення післяпологової лактації бромкриптином. Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavica. 2010. № 56. Р. 145–149. [PubMed]. [Google Scholar].
3. Купер Д.В., Ларсен Е.: Імуноконтрацепція ссавців тваринного світу: еколого-імуногенетичні проблеми. Журн. Репродукція. 2011. №132. Р. 821–828.
4. Kutzler M., Wood A. Non-surgical methods of contraception and sterilization. Journ. Theriogenology. 2007. № 66. Р. 514–525.
5. Fauger-Nosken R. Контроль популяції тварин за допомогою анти фертильної вакцини. Reprod. Domest Anim. 2008. № 43. (Додаток 2). Р. 179–185.
6. Кабальєро Г.А., Кабальєро D.J.L. Каберголін: новий дофамінергічний засіб в одній дозі для пригнічення лактації. Acta Gynecologica. 2010. № 53. Р. 172–179. [Google Scholar].

УДК 636.2.09:616.6:619

ІВАСЕНКО Б.П., канд. вет. наук

ЄРОШЕНКО О.В., канд. вет. наук

ОРДІН Ю.М., канд. вет. наук

Білоцерківський аграрний національний університет

СИНХРОНІЗАЦІЯ СТАТЕВОЇ ЦИКЛІЧНОСТІ У КОРІВ

Встановлено, що обґрунтовані методи синхронізації статевої циклічності для корів дають можливість підвищувати запліднюваність на 29,9 %.

Ключові слова: штучне осіменіння, синхронізація, оварелін, езнапрост, OvSynch.

IVASENKO B.P., candidate of veterinary sciences

YEROSHENKO O.V., candidate of veterinary sciences

ORDIN Yu.M., candidate of veterinary sciences

Bila Tserkva National Agrarian University

SYNCHRONIZATION OF SEXUAL CYCLICITY IN COWS